

HISTÒRIA DE LA MÚSICA I LA DANSA

1. Presentació.

La matèria d'Història de la Música i la Dansa parteix dels aprenentatges de la matèria de Música de l'educació secundària obligatòria, i aprofundeix en la permanència i els canvis que s'han produït en les manifestacions musicals i coreogràfiques al llarg del temps en les diferents societats i cultures. El propòsit fonamental és comprendre com els processos econòmics, polítics, socials i culturals han condicionat la creació musical i coreogràfica.

Un aspecte important recollit en la matèria són les interrelacions entre la música i la dansa. Tradicionalment, aquesta última s'ha considerat depenent de la música, fins que, al segle XIX, van prendre camins independents. No obstant això, la interconnexió entre aquestes manifestacions artístiques ha continuat fins al moment actual. És per això que aquesta matèria permet aprofundir en l'evolució de les dues disciplines de manera integradora, tenint en compte, també, les seues connexions.

Tot i el caràcter teòric d'aquesta matèria, cal insistir en la perspectiva pràctica de la música i la dansa. Així, l'audició, el visionat o la presència, com a públic, en manifestacions musicals i coreogràfiques en viu representatives de diferents períodes històrics i culturals, ajuda l'estudiantat a adquirir una perspectiva més àmplia per mitjà de la qual gaudir, comprendre i valorar la creació artística. A més, la interpretació de músiques i danses amb instruments musicals i el cos de manera individual o grupal, possibilita assimilar els sabers d'una manera més vivencial.

Pel que fa a la connexió amb altres matèries de la via de Música i Arts Escèniques de la modalitat del Batxillerat d'Arts, Història de la Música i la Dansa està relacionada directament amb les matèries d'Anàlisi Musical i Llenguatge i Pràctica Musical. Quant a Anàlisi Musical, es vincula per la necessitat que tenen les dues matèries de conèixer els contextos socials i històrics, els gèneres, els períodes o els compositors i compositoras. Respecte a la segona, tot i que Llenguatge i Pràctica Musical se centra en l'aspecte més interpretatiu, i Història de la Música i la Dansa és una matèria amb un vessant més teòric, com hem comentat abans, la pràctica ha d'estar present.

Així mateix, pel que fa a altres matèries de modalitat, Història de la Música i la Dansa, es relaciona en Arts Escèniques amb sabers com els gèneres escènics i les formes que se'n deriven, i amb Cor i Tècnica Vocal, pel que fa a sabers com la veu i les agrupacions vocals, els gèneres vocals i les formes que se'n deriven.

Sobre la contribució al desenvolupament de les competències clau del perfil d'eixida de l'alumnat en finalitzar el batxillerat, la que contribueix de manera directa és la competència en consciència i expressió cultural (CCEC), per la capacitat que té per fomentar en l'alumnat el respecte i la valoració de les diferents manifestacions culturals, musicals i coreogràfiques que hi ha mitjançant l'experiència perceptiva i expressiva.

Pel que fa a la competència en comunicació lingüística (CCL), el treball sobre textos, la realització de tasques i exercicis escrits, les intervencions orals i l'adquisició d'un llenguatge musical ajuden a reforçar la competència lingüística de l'alumnat.

La competència plurilingüe (CP) s'afavoreix pel que fa a lectura de textos i l'anàlisi d'obres vocals de diversos estils i períodes en diversos idiomes, i per la necessitat d'entendre el missatge i l'estructuració del text en relació amb la música.

Quant a la competència matemàtica, ciència, tecnologia i enginyeria (STEM), l'ús de la pràctica instrumental, vocal i del cos en la matèria d'Història de la Música i la Dansa afavoreix la relació amb les dimensions matemàtiques referides al ritme, la durada, els intervals, les tonalitats,

els elements físics del so o les seues unitats de mesura. A més, el desenvolupament de treballs d'investigació permeten l'ús del mètode científic.

La competència digital (CD) es treballa mitjançant l'ús, en l'aula, de la tecnologia aplicada a la creació, edició, interpretació i reproducció de la música. D'altra banda, la recerca d'informació per Internet a l'hora d'elaborar treballs permet a l'alumne exercitar-se en l'ús educatiu i professional de la xarxa.

Respecte a la competència personal, social i d'aprendre a aprendre (CPSAA), la matèria d'Història de la Música i la Dansa contribueix a desenvolupar aquesta capacitat potenciant la concentració, l'atenció i la memòria per mitjà, sobretot, de l'audició i el visionat de manifestacions musicals i coreogràfiques. L'escolta i el visionat reiterat per tal de conèixer la peça i identificar-ne els elements, requereix un esforç de presa de consciència, la utilització de diferents estratègies d'aprenentatge, la gestió dels processos, etc. D'altra banda, la realització de tasques individuals i col·lectives, d'índole teòrica i pràctica, conflueixen en aspectes com l'empatia, el diàleg, el respecte o l'autocrítica.

El coneixement de les relacions entre la música i els processos d'identitat social i cultural contribueixen al desenvolupament de la competència ciutadana (CC). Aquesta matèria també col·labora amb la competència, ja que mostra el gran ventall d'estils i gèneres musicals i potencia l'esperit crític dels alumnes, de manera que puguen depurar i enriquir els seus gustos musicals i desenvolupar una actitud crítica.

La Història de la Música i la Dansa es relaciona amb la competència emprenedora (CE), perquè implica la capacitat d'escollir i dissenyar projectes amb criteri propi desplegant fases, opcions i estratègies amb responsabilitat, perseverança i resiliència.

De la mateixa manera, la matèria també contribueix a la consecució dels objectius del batxillerat, sobretot pel que fa al desenvolupament de la sensibilitat artística i literària, així com del criteri estètic com a font de formació i enriquiment cultural. També es relaciona directament amb d'altres, com el desenvolupament d'un esperit crític; assentar hàbits de lectura, estudi i disciplina com a mitjà de desenvolupament personal; utilitzar amb solvència i responsabilitat les tecnologies de la informació i la comunicació, o assentar l'esperit emprenedor amb actituds de creativitat, flexibilitat, iniciativa, treball en equip, confiança en un mateix i sentit crític.

Altrament, en aquest document es fa llista i es detallen els diversos apartats que conformen el currículum de la matèria d'Història de la Música i la Dansa: competències específiques, sabers bàsics, situacions d'aprenentatge i criteris d'avaluació.

Les competències específiques són aquelles que l'alumnat ha d'adquirir en finalitzar la matèria, i estan relacionades, en major o menor mesura, amb cadascun dels blocs de sabers.

Els sabers bàsics són el grup de continguts necessaris per a desenvolupar les competències específiques.

En les situacions d'aprenentatge trobem un conjunt de criteris per a dissenyar aquestes situacions, les quals exemplifiquen moments i espais en què dur a terme diferents activitats articulades perquè l'alumnat pugua aconseguir els propòsits educatius de la matèria d'Història de la Música i la Dansa.

Finalment, en l'apartat dels criteris d'avaluació es detallen els criteris que permeten conèixer el grau d'aprenentatge assolit per l'alumnat en les competències específiques. Cada competència s'associa a diferents criteris d'avaluació.

2. Competències específiques.

2.1. Competència específica 1.

Relacionar les manifestacions musicals i coreogràfiques de la història amb les característiques de la societat que les ha creades, analitzar-ne la vinculació amb les diferents concepcions estètiques de la música i la dansa.

2.1.1. Descripció de la competència.

La música i la dansa han estat considerades, al llarg de la història, com un mitjà d'expressió i comunicació que ha transcendit l'ús conceptual del llenguatge. No obstant això, tant l'una com l'altra s'han d'abordar també com a part d'un procés social i funcional situat dins d'una cultura i època concretes. A més d'analitzar l'experiència sonora des del punt de vista tècnic o com a expressió de sentiments, és imprescindible que l'alumnat conega els costums o les circumstàncies que han motivat la seua aparició, així com la seua vinculació amb altres arts.

Durant l'etapa de secundària es va incidir en la capacitat de relacionar les propostes musicals amb altres de diferents cultures i estils. En batxillerat, aquesta visió de la música com a part d'un context s'ha d'ampliar amb el coneixement, l'anàlisi, la comprensió i la valoració de les diferents manifestacions musicals i coreogràfiques que hi ha hagut al llarg de la història.

Així, d'una banda, caldrà connectar i relacionar l'estructura sonora amb l'organització social dels distints col·lectius humans estudiats durant el curs i, d'altra, aprofundir en les raons per les quals diferents cultures originen músiques diferents, què és el que condiona l'evolució de la música i quins són els processos d'aquesta evolució. Amb això es pretén aportar al nostre l'alumnat els elements fonamentals per als reptes del futur en relació amb la importància de salvaguardar el patrimoni cultural i artístic.

2.2. Competència específica 2.

Analitzar les característiques més rellevants del llenguatge musical i coreogràfic, identificant els elements estructurals i tècnics per mitjà de la partitura, l'audició i el visionat de mostres musicals i coreogràfiques de diverses èpoques, estils i gèneres, amb una actitud oberta, respectuosa i intercultural.

2.2.1. Descripció de la competència.

Identificar els elements d'una partitura o visionar registres audiovisuals de diverses obres o fragments significatius de la història de la música o la dansa és una de les eines més importants a l'hora de conèixer les estructures i les tècniques que s'han utilitzat al llarg de la història per part dels compositors i compositoras. Amb el desenvolupament d'aquesta competència, l'alumnat podrà comprendre el sistema musical occidental i d'altres músiques, com s'organitzen, quins codis fan servir, quines són les veus i els instruments que les realitzen i quines representacions en fan els usuaris.

Tanmateix, perquè el nostre alumnat adquirisca un coneixement global i orgànic de la realitat musical, cal que també incorporem altres aspectes com l'estudi del seu context social i històric, la seua funcionalitat, el procés de composició, l'anàlisi de la interpretació, l'anàlisi de la recepció o l'anàlisi semiòtic.

Així, la combinació de l'anàlisi tècnica amb la valoració crítica i informada del fet musical facilitarà, d'una banda, un desenvolupament emocional i intel·lectual des del qual respectar i comprendre el món que l'envolta, de manera que desenvoluparà una postura oberta, plural i respectuosa amb les diferències. D'altra, l'adquisició i construcció d'un criteri propi per mitjà del coneixement i l'ús d'una terminologia musical específica.

2.3. Competència específica 3.

Construir arguments i opinions fonamentades sobre obres musicals i coreogràfiques de diferents èpoques, estils i gèneres, a partir dels diversos llenguatges vinculats a la música i la dansa, i mostrar hàbits de consum culturals crítics i oberts.

2.3.1. Descripció de la competència.

La capacitat de comunicar per mitjà d'un discurs que elabore judicis i criteris sobre allò que s'ha escoltat o vist és una destresa fonamental per a comunicar idees i verbalitzar emocions. Així mateix, també és important explicar-se amb claredat, utilitzant raonaments teòrics i estètics, i ser original, clar i precís a l'hora de valorar de manera crítica les diferents propostes musicals i coreogràfiques proposades.

Per aquest motiu, és fonamental trobar un equilibri entre el pensament i l'escolta envers les manifestacions artístiques, així com adquirir un hàbit de consum cultural crític i madur que afavorisca el nostre alumnat a l'hora de conformar els seus gustos com a consumidors.

D'altra banda, l'alumnat ha de conèixer totes les eines tecnològiques que té a la seua disposició: des de registres sonors o audiovisuals fins a una gran quantitat de fonts hemerogràfiques i bibliogràfiques. L'aprofitament d'aquestes ha de permetre fomentar la comunicació verbal, tant oral com escrita, del fet musical.

Respecte a l'ensenyament obligatori, en què es pretenia aconseguir que l'alumnat argumentara sobre els processos, en batxillerat s'ha de motivar i estimular la seua capacitat creativa i la d'expressar idees pròpies amb fonament, motivades per l'escolta de peces de diversa tipologia, i relacionar-les amb altres manifestacions artístiques.

2.4. Competència específica 4.

Interpretar música i coreografies de diverses èpoques, estils i gèneres, a partir de les possibilitats expressives de la veu, els instruments musicals, el cos i els mitjans digitals, participant activament de manera individual o grupal.

2.4.1. Descripció de la competència.

Cada experiència sonora que hem tingut al llarg de la nostra vida està lligada a una història, sensació, aprenentatge o valor que s'ha guardat en la nostra memòria més profunda. És per això que la música té la capacitat de generar emocions quan estimula el nostre cervell. A més, el moviment corporal, ajudat de la música, també constitueix una manera de connectar el món interior amb l'entorn, i aconseguir, per mitjà de moviments i de gestos corporals, el domini i la canalització de les emocions.

Per tant, l'experiència d'interpretar músiques i danses de diverses èpoques i estils, de manera individual i col·lectiva, ha de ser una eina per a ajudar a interioritzar aspectes com el significat de la música, la seua estructura, el context o la funcionalitat d'aquesta, al mateix temps que es desenvolupen destreses físiques i mentals i la millora de les habilitats socials.

Respecte a l'etapa de secundària, l'alumnat ha de consolidar els coneixements ja adquirits assimilant els elements musicals, melodies, estils i contextos per mitjà de la comunicació expressiva. A més, respecte a aquesta etapa, l'alumnat també ha de progressar i treballar en aspectes que afavorisquen la participació activa i grupal, el control de les emocions i la por escènica.

2.5. Competència específica 5.

Elaborar projectes, participant en el disseny, la planificació i la realització de manera activa i crítica, mitjançant la investigació històrica i la realització de produccions artístiques, valorant tant el procés com el resultat.

2.5.1. Descripció de la competència.

La investigació musical i la producció i execució d'un producte artístic és un procés complex. Un dels trets més característics d'un projecte és que està compost per una sèrie de metes que s'han de complir per a arribar a uns objectius establits prèviament. Així, pel que fa a la cerca científica d'informació, desenvolupar un projecte d'aquestes característiques de manera individual o en grup promourà en l'estudiantat la capacitat crítica i reflexiva sobre la matèria d'Història de la Música i la Dansa.

Quan a la participació en el procés de producció artística, des del disseny inicial fins a la presentació final del producte, permetrà a l'alumnat, a més de conèixer els diferents elements que intervenen en una producció escènica, integrar i vertebrar coneixements de diverses àrees aplicant els coneixements sobre les característiques històriques de la música i la dansa.

D'altra banda, aquesta competència també aprofundeix, en primer lloc, en l'ús de les TIC relacionades amb la música i la utilització de diferents eines tecnològiques associades a la creativitat artística, com el disseny, l'animació o la imatge. I, en segon lloc, connecta l'alumnat amb el món professional, ja que mostra possibles futures sortides professionals i acadèmiques.

Finalment, l'alumnat podrà, de manera autònoma, preparar una actuació en públic i desxifrar el missatge musical expressant-se a través de la veu i els instruments musicals, així com aplicar tècniques d'autocontrol i gestió emocional interpretant un repertori ampli i significatiu de peces musicals de diverses èpoques.

3. Sabers bàsics.

3.1. Introducció.

Els sabers bàsics són aquells imprescindibles per a adquirir les competències específiques assenyalades anteriorment. Aquests sabers es distribueixen en blocs, els quals se subdivideixen en subblocs (SB), i aquests, en grups (G), seguint la classificació feta en l'etapa de primària i secundària obligatòria.

El bloc 1, "Percepció i anàlisi dels contextos musicals i culturals", aborda els sabers bàsics relacionats amb l'evolució històrica de la música i la dansa i les condicions de la societat en la qual ha estat creada. Cal remarcar que es pretén obtenir una visió global i integradora del fet musical, per aquest motiu s'han inclòs en tots els subblocs i grups d'aquest bloc, a més dels sabers acadèmics tradicionals a l'hora d'abordar la matèria, d'altres relacionats amb la música tradicional i la música popular.

El segon bloc, "Dimensió expressiva de la Història de la Música i la Dansa", es divideix en tres subblocs, i incorpora els sabers necessaris per a fer ús de la interpretació i la creació musical i coreogràfica com una eina per a interioritzar i assimilar els aspectes treballats en el bloc 1.

Pel que fa a les competències específiques, aquestes s'aplicaran al conjunt de sabers de la matèria. Així, la CE 1 està relacionada directament amb els sabers del subbloc 1.1, "La música i la dansa en relació amb el seu context històric", i interrelacionada amb el subbloc 1.2, també pertanyent al bloc 1. La CE 2 està relacionada de manera directa amb el bloc 2, "L'estructura de la música". Aquesta competència també al·ludeix als sabers del subbloc 1.2 del bloc 1. Quant a la CE 3, trobem la relació d'aquesta competència, sobretot, en el subbloc 1.1, "La música i la dansa en relació amb el seu context històric". De manera més indirecta, està

relacionada amb el subbloc 1.2 del mateix bloc i amb el bloc 2, "L'estructura de la música". La CE 4 està relacionada amb els dos subgrups dels sabers del bloc 3. De manera més indirecta, també hi ha una relació amb el SB 1.1, "La música i la dansa en relació amb al seu context històric"; el SB 1.2, "Tecnologia musical", i amb el bloc 2, "L'estructura de la música". Finalment, pel que fa a la relació de la CE 5 amb els sabers bàsics, hi ha una relació estreta amb el SB 3.2, "Projectes artístics", i el SB 3.1, "Interpretació individual i col·lectiva". De manera més indirecta, també es pot connectar amb el SB 1.1, "La música i la dansa en relació amb el seu context històric".

3.2. Bloc 1. Percepció i anàlisi dels contextos musicals i culturals

SB 1.1 La música i la dansa en relació amb el seu context (CE1, CE3)
G1. Períodes i corrents estètics
<ul style="list-style-type: none"> - La música i la dansa dins dels corrents ideològics, econòmics i socioculturals en els quals s'ha desenvolupat. - La música com a fet social i cultural
G2. Estètica musical
<ul style="list-style-type: none"> - La música i la dansa com a procés comunicatiu. Implicacions del pensament en la creació artística. - La música i la dansa en relació amb altres arts i la literatura. - La crítica musical i coreogràfica. - La funció de la música i la dansa a través del temps. - Vies de recepció i consum musical en la societat des de l'Antiguitat fins al segle XXI.
G3. Obres i intèrprets
<ul style="list-style-type: none"> - Compositores i compositors de diferents estils i períodes des d'una perspectiva igualitària i oberta. - Obres de diferents estils i períodes històrics. - Intèrprets i agrupacions més significatives de la història.
G4. Patrimoni musical
<ul style="list-style-type: none"> - Música i dansa acadèmica occidental des de l'Antiguitat fins al segle XXI. - Altres manifestacions musicals i coreogràfiques del món. - La música i la dansa tradicional valenciana. - La música i la dansa popular i urbana dels segles XX i XXI.
G5. Gèneres i formes musicals
<ul style="list-style-type: none"> - Els gèneres i les formes musicals i de dansa a través de la història. - Música en els mitjans audiovisuals: la música del cinema, el videojoc i la música publicitària.

G6. Organologia i classificació dels instruments musicals
<ul style="list-style-type: none"> - La classificació d'instruments a Occident. - Classificació d'instruments no occidentals. - Característiques musicals i desenvolupament històric dels instruments musicals.
G7. Evolució del consum musical
<ul style="list-style-type: none"> - Història de la reproducció i l'enregistrament musical. - La producció musical en els segles XX i XXI. - Nous suports en l'emmagatzematge i la difusió musical.

SB 1.2 Elements estructurals i tècnics (CE1, CE2)
G1. L'escolta activa
<ul style="list-style-type: none"> - L'organització de la música. Formes musicals de diferents estils i gèneres a través de la història. - Els elements tècnics de la música i la seua evolució al llarg de la història: melodia, ritme, harmonia i textura.
G2. La notació musical
<ul style="list-style-type: none"> - La partitura com a eina per a l'anàlisi, la identificació i la comprensió del fenomen musical a través del temps. - L'evolució històrica de la notació musical.

3.3. Bloc 2 Dimensió expressiva de la Història de la Música i la Dansa

SB 2.1 Expressió individual i col·lectiva (CE4)
G1. Interpretació vocal, instrumental i de dansa
<ul style="list-style-type: none"> - Obres vocals a una i a diverses veus, <i>a cappella</i> o amb acompanyament instrumental, de diferents èpoques, gèneres i estils. - Arranjaments d'obres instrumentals de diferents èpoques, gèneres i estils. - Danses històriques, tradicionals i urbanes. - El control de les emocions en la millora de la interpretació musical.
G2. Creació i improvisació
<ul style="list-style-type: none"> - Pautes de creació de coreografies bàsiques i improvisació. - L'exploració i l'experimentació sonora i coreogràfica. - Aplicacions, webs i programes d'edició d'àudio, vídeo, de partitures i de creació musical

multipista.

SB 2.2 Projectes musicals i coreogràfics (CE1, CE4, CE5)

G1. Planificació

- Producció musical i producció artística: funcions i competències del productor.
- Autogestió musical: autoproducció i autoedició. *Management* i comunicació.

G2. Producció artística

- Projectes basats en la veu, els instruments i l'expressió corporal utilitzant els elements del llenguatge musical.
- Projectes d'investigació musical.
- La llei de propietat intel·lectual: conceptes bàsics, normatives i aplicació. Plantejaments ètics i responsables

G3. Arts escèniques

- Elements estructurals i tècnics de les arts escèniques: cos, espai, temps, discurs, estructures i actuació.

4. Situacions d'aprenentatge.

Un dels objectius dels docents de música consisteix a estimular l'estudiantat per a propiciar un aprenentatge significatiu i autònom que col·labore en el desenvolupament de les competències específiques. Per aconseguir aquesta meta, el professorat ha de crear moments, espais i ambients —situacions d'aprenentatge— per mitjà d'activitats integradores que impliquen un desafiament per a l'aprenentatge i un ensenyament centrat en l'alumnat. Aquestes tasques s'han de desenvolupar de manera progressiva i seqüenciada, a partir de la consolidació gradual dels sabers proposats.

Pel que fa a l'ensenyament de la Història de la Música i la Dansa, com que es tracta d'una matèria de caràcter teòric, és necessari dur a terme tant aprenentatges conceptuals com procedimentals. Quant als primers, les situacions d'aprenentatge han d'afavorir el coneixement dels esdeveniments i els processos musicals i coreogràfics, així com la comprensió dels conceptes analítics. Per a desenvolupar els aprenentatges procedimentals, les situacions d'aprenentatge han de presentar fonts musicals que permeten a l'estudiantat identificar evidències que es relacionen amb les manifestacions musicals i coreogràfiques que s'analitzen per a donar resposta a les preguntes plantejades.

No obstant això, si volem aconseguir un aprenentatge més integral del fet musical, no és suficient amb un aprenentatge conceptual i procedimental. Per això, també cal desplegar aspectes com el respecte i la valoració de la diversitat cultural i musical per mitjà de l'expressió i la realització de projectes artístics integradors que permeten a l'alumnat interactuar de manera creativa i innovadora amb el professorat, els companys de l'aula, la resta del centre i la societat que l'envolta. En aquest sentit, cal incidir en el context més proper creant situacions d'aprenentatge que aproximem el nostre alumnat al patrimoni musical valencià mitjançant el coneixement de les manifestacions musicals pròpies, grups i intèrprets locals, el repertori tradicional, les societats musicals, els auditoris i les sales de concert, etc.

D'altra banda, s'ha de tindre en compte la realitat sonora amb la qual es relacionen els adolescents en la societat actual. L'ús de les TIC i les noves maneres d'escoltar i crear música han de ser eines molt importants a l'hora de centrar l'aprenentatge en l'alumne i l'alumna i obrir-se a les seues necessitats i interessos.

Quant a l'avaluació, s'han d'utilitzar maneres diferents d'avaluar per a comprovar, en primer lloc, si els resultats previstos han aconseguit els objectius proposats i, en segon lloc, per a replantejar-se el disseny i l'organització de les situacions d'aprenentatge.

Altrament, en una societat caracteritzada com una societat de la informació i la diversitat i que forma part d'un món globalitzat, necessitem una educació artística que ens permeta comprendre el nostre món, reconèixer el valor de la diversitat, argumentar amb fonament, valorar el bé comú i participar de manera activa i col·laborativa. És per això que totes les activitats suggerides pel docent han de contribuir a la formació d'una ciutadania sensible i a l'assoliment dels valors democràtics des d'una perspectiva sostenible.

Finalment, amb l'objectiu d'atendre la diversitat d'interessos i les necessitats de l'alumnat, s'hauran d'incorporar principis de disseny universal, i ens haurem d'assegurar que no hi ha barreres que impedeixen l'accessibilitat física, cognitiva, sensorial i emocional, per a garantir la participació i aprenentatge d'aquest alumnat.

5. Criteris d'avaluació.

5.1. Competència específica 1.

CE 1. Relacionar les manifestacions musicals i coreogràfiques de la història amb les característiques de la societat que les ha creades, i analitzar-ne la vinculació amb les diferents concepcions estètiques de la música i la dansa.

- 5.1.1. Reconèixer el patrimoni musical i escènic de la Comunitat Valenciana i de la resta del món, i justificar-ne la pertinença a un període històric amb respecte i sentit crític.
- 5.1.2. Relacionar les manifestacions musicals i coreogràfiques amb aspectes socioculturals, tenint-ne en compte l'ús i funcionalitat.
- 5.1.3. Analitzar el fet musical i coreogràfic i vincular-lo amb el pensament estètic del moment i amb les manifestacions artístiques del mateix període històric.

5.2. Competència específica 2.

CE 2. Analitzar les característiques més rellevants del llenguatge musical i coreogràfic, identificant els elements estructurals i tècnics per mitjà de la partitura, l'audició i el visionat de mostres musicals i coreogràfiques de diverses èpoques, estils i gèneres, amb una actitud oberta, respectuosa i intercultural.

- 5.2.1. Conèixer les característiques principals de propostes musicals de diferents gèneres, èpoques i estils, partint dels seus elements estructurals i tècnics.
- 5.2.2. Descriure les característiques i els elements estructurals i tècnics de les diferents produccions artístiques utilitzant un lèxic musical adequat de manera oral i escrita.
- 5.2.3. Analitzar exemples de músiques i coreografies de qualsevol època, gènere o estil, a partir de partitures, audicions i el visionat, amb un discurs informat i respectuós amb la diversitat, ajudant-se de mitjans digitals.

5.3. Competència específica 3.

CE 3. Construir arguments i opinions fonamentades sobre obres musicals i coreogràfiques de diferents èpoques, estils i gèneres, a partir dels diversos llenguatges vinculats a la música i la dansa, i mostrar hàbits de consum culturals crítics i oberts.

- 5.3.1. Identificar diferents tipus de manifestacions artístiques per mitjà del coneixement dels diversos elements i llenguatges vinculats amb la música i la dansa, i valorar-ne la relació amb el context en el qual s'han produït.
- 5.3.2. Manifestar opinions personals fonamentades en relació amb diferents propostes musicals i coreogràfiques, i mostrar una actitud respectuosa i empàtica.
- 5.3.3. Elaborar arguments crítics sobre diverses obres o fragments musicals i coreogràfics seleccionats utilitzant una terminologia específica de manera oral i escrita.

5.4. Competència específica 4.

CE 4. Interpretar música i coreografies de diverses èpoques, estils i gèneres, a partir de les possibilitats expressives de la veu, els instruments musicals, el cos i els mitjans digitals, i participar-hi activament de manera individual o grupal.

- 5.4.1. Manifestar idees, sentiments i emocions per mitjà de la interpretació musical i el moviment corporal, afavorint processos comunicatius des de l'empatia i el respecte.
- 5.4.2. Interpretar música i danses de diferents èpoques, estils i gèneres, de manera individual i col·lectiva, utilitzant la veu, els instruments, el cos i mitjans digitals.
- 5.4.3. Utilitzar tècniques interpretatives, individualment i en grup, amb consciència global, valorant la interpretació i la creació musical.

5.5. Competència específica 5.

CE 5. Elaborar projectes, participant en el disseny, la planificació i la realització de manera activa i crítica, mitjançant la investigació històrica i la realització de produccions artístiques, valorant tant el procés com el resultat.

- 5.5.1. Elaborar projectes d'investigació científica de manera individual i grupal, aplicant estratègies de recerca i selecció de fonts històriques.
- 5.5.2. Identificar i explicar les oportunitats de desenvolupament personal, professional, social i econòmic que ofereix la participació en diferents projectes artístics.
- 5.5.3. Dissenyar i desenvolupar projectes artístics relacionats amb la música i la dansa, aplicant estratègies de gestió vinculades a la planificació, la producció i la difusió d'espectacles escènics i musicals, de manera activa i col·laborativa.